

I

(EÜ asutamislepingu / Euratomi asutamislepingu kohaselt vastu võetud aktid, mille avaldamine on kohustuslik)

MÄÄRUSED

NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 708/2007,

11. juuni 2007,

võõrliikide ja piirkonnast puuduvate liikide kasutamise kohta vesiviljeluses

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 37 ja artikli 299 lõiget 2,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Asutamislepingu artikli 6 kohaselt tuleb ühenduse poliitika ja tegevuse määratlemisse ja rakendamisse integreerida keskkonnakaitse nõuded, pidades eelkõige silmas säästva arengu edendamist.
- (2) Vesiviljelus on kiiresti arenev sektor, kus tegeldakse innovatsiooniga ja uuritakse uusi turustusvõimalusi. Selleks et kohendada tootmist turutingimustele, on oluline, et mitmekesistataks vesiviljeluses kasvatatavaid liike.
- (3) Võõrliikide asustamine ja piirkonnast puuduvate liikide (nagu näiteks vikerforelli, hiidaustri ja lõhe) ümberasustamine on olnud vesiviljelusele varasematel aegadel majanduslikult kasulik ning poliitiline eesmärk on tulevikus optimeerida liikide asustamisest ja ümberasustamisest saadavat tulu, ent vältida samal ajal ökosüsteemide muutmist, ennetada negatiivset bioloogilist koostoimet (sealhulgas geneetilisi muutusi) pärismaise populatsiooniga ning piirata sihtgruppi mittekuuluvate liikide levikut ja kahjulikku mõju looduslikele elupaikadele.

- (4) Invasiivseid võõrliike peetakse kohalike liikide kadumise ja bioloogilise mitmekesisuse kahjustamise üheks peamiseks põhjuseks. Vastavalt bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni (mille üheks osapoolteks on ühendus) artikli 8 punktile h on iga osapool kohustatud, kui võrd see on võimalik ja asjakohane, vältima selliste võõrliikide asustamist, mis ohustavad ökosüsteeme, elupaiku või liike, ning selliseid liike reguleerima ja likvideerima. Bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osapoolte konverents on vastu võtnud otsuse VI/23, mis käsitleb ökosüsteeme, elupaiku või liike ohustavaid võõrliike ning mille lisas on kehtestatud nimetatud võõrliikide ennetamise, asustamise ja nende mõju vähendamise juhtpõhimõtted.

- (5) Liikide ümberasustamine nende loodusliku elupaiga ulatuses piirkondadesse, kus nad puuduvad spetsiifilistel biogeograafilistel põhjustel, võib samuti ohustada nende piirkondade ökosüsteemi ning selline ümberasustamine peaks kuuluma käesoleva määruse reguleerimisalasse.

- (6) Seepärast peaks ühendus välja töötama raamistiku, et tagada vee-elupaikade piisav kaitse ohtude eest, mis kaasnevad võõrliikide kasutamisega vesiviljeluses. Nimetatud raamistik peaks hõlmama potentsiaalsete riskide analüüsi, ennetus- ja ettevaatuspõhimõttel rajanevate meetmete võtmist ning vajaduse korral situatsiooniplaneerimise kehtestamist. Kõnealused toimingud peaksid põhinema kogemustel, mis on saadud kehtivate mittekohustuslike raamistike põhjal, eriti seoses Rahvusvahelise Mereuurimise Nõukogu (ICES) mereorganismide asustamise ja ümberasustamise tegevusjuhise ja Euroopa siseveekalanduse nõuandekomitee (EIFAC) mere- ja mageveeorganismide asustamise ja ümberasustamise kaalumise tegevusjuhise ja protseduuride käsiraamatuga.

⁽¹⁾ ELT C 324, 30.12.2006, lk 15.

- (7) Käesolevas määruses sätestatud meetmed ei tohiks piirata nõukogu 27. juuni 1985. aasta direktiivi 85/337/EMÜ (teatavate riiklike ja eraprojektide keskkonnamõju hindamise kohta) ⁽¹⁾, nõukogu 21. mai 1992. aasta direktiivi 92/43/EMÜ (looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta) ⁽²⁾, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiivi 2000/60/EÜ (millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik) ⁽³⁾ ning nõukogu 24. oktoobri 2006. aasta direktiivi 88/2006/EÜ (vesiviljelusloomade ja vesiviljelustoodete loomatervishoiuainete ning teatavate veeloomadel esinevate taudide ennetamise ja tõrje kohta) ⁽⁴⁾ kohaldamist.
- (8) Potentsiaalsed riskid, mille tagajärjed võivad mõnel juhul olla kaugemaleulatuvad, ilmnevad algselt rohkem kohalikul tasandil. Ühenduse eri veekeskkondade omadused on väga erinevad ning liikmesriikidel on asjakohased teadmised ja pädevus, et hinnata ja ohjata riski veekeskkondadele, mis kuuluvad nende suveräänsete õiguste või jurisdiktsiooni alla. Seepärast on kohane, et käesolevas määruses sätestatud meetmete rakendamine on põhiliselt liikmesriikide kohustus.
- (9) Tuleks arvesse võtta, et selliste võõrliikide või piirkonnast puuduvate liikide liikumise korral, mida hoitakse kinnistes vesiviljelusrajatistes, millest väljapääs puudub või millest väljapääsu oht on väga väike, ei peaks nõudma eelneva keskkonnaohu hindamise läbiviimist.
- (10) Juhtudeks, kui riskid ei ole tähtsusetud ja võivad mõjutada teisi liikmesriike, peaks olema kehtestatud ühenduse süsteem, kuidas huvitatud isikutega konsulteerida ja lube kinnitada enne nende väljaandmist liikmesriikide poolt. Kalanduse teadus-, tehnika- ja majanduskomitee, mis asutati nõukogu 20. detsembri 2002. aasta määrusega (EÜ) nr 2371/2002 (ühisele kalanduspoliitikale vastava kalavarude kaitse ja säästva kasutamise kohta) ⁽⁵⁾, peaks konsultatsioonide käigus andma teaduslikke nõuandeid ning komisjoni otsusega 1999/478/EÜ ⁽⁶⁾ asutatud kalanduse ja vesiviljeluse nõuandekomitee peaks edastama huvitatud isikute vesiviljelus- ja keskkonnakaitsealaseid nõuandeid.
- (11) Mõned võõrliigid on ühenduse teatavates piirkondades olnud vesiviljeluses kasutusel pikka aega. Seetõttu tuleks nendega seoses võetavate meetmete puhul kasutada diferentseeritud lähenemist, hõlbustades nende arengut täiendavat halduskoormust lisamata tingimusel, et nad toimiksid varude allikana, milles puuduvad sihtgruppi mittekuuluvad liigid. Liikmesriikidel, kes soovivad

niisuguste pikka aega kasutusel olnud liikide kasutamist oma territooriumil piirata, peaks olema lubatud seda teha,

- (12) Käesolevas määruses sätestatu ei takista liikmesriike reguleerimast võõrliikide või piirkonnast puuduvate liikide pidamist eraakvaariumides ja aiatiikides siseriiklike õigusaktide kaudu.
- (13) Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused ⁽⁷⁾.
- (14) Tõhususe huvides tuleks käesoleva määruse I–IV lisa muudatused, mis on vajalikud nende kohandamiseks teaduse ja tehnika arenguga, võtta vastu vastavalt määruse (EÜ) nr 2371/2002 artikli 30 lõikes 2 osutatud korralduskomitee menetlusele,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

SISU, REGULEERIMISALA JA MÕISTED

Artikkel 1

Sisu

Käesoleva määrusega luuakse võõrliikide ja piirkonnast puuduvate liikide vesiviljelust reguleeriv raamistik, et hinnata ja minimeerida nimetatud liikide ja nendega seotud sihtgruppi mittekuuluvate liikide võimalikku mõju vee-elupaikadele ja sel viisil soodustada kõnealuse sektori säästvat arengut.

Artikkel 2

Reguleerimisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse sellise võõrliikide asustamise ja piirkonnast puuduvate liikide ümberasustamise suhtes, eesmärgiga kasutada nimetatud liike ühenduse piires vesiviljeluses, mis toimub pärast artikli 25 lõike 1 kohast käesoleva määruse kohaldamise kuupäeva.

2. Käesolevat määrust ei kohaldata piirkonnast puuduvate liikide liikmesriikidesisese ümberasustamise suhtes, välja arvatud juhtudel, mil teaduslikud nõuanded annavad alust ennustada ümberasustamisest tulenevat keskkonnaohu. Juhul kui artikli 5 kohaselt on nimetatud nõuandekomitee, vastutab kõnealune nõuandekomitee riskihindamise eest.

⁽¹⁾ EÜT L 175, 5.7.1985, lk 40. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2003/35/EÜ (ELT L 156, 25.6.2003, lk 17).

⁽²⁾ EÜT L 206, 22.7.1992, lk 7. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2006/105/EÜ (ELT L 363, 20.12.2006, lk 368).

⁽³⁾ EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1. Direktiivi on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega nr 2455/2001/EÜ (EÜT L 331, 15.12.2001, lk 1).

⁽⁴⁾ ELT L 328, 24.11.2006, lk 14.

⁽⁵⁾ EÜT L 358, 31.12.2002, lk 59.

⁽⁶⁾ EÜT L 187, 20.7.1999, lk 70. Otsust on muudetud otsusega 2004/864/EÜ (ELT L 370, 17.12.2004, lk 91).

⁽⁷⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23. Otsust on muudetud otsusega 2006/512/EÜ (ELT L 200, 22.7.2006, lk 11).

3. Käesolev määrus hõlmab kõiki vesiviljelusega seotud tegevusi, mis kuuluvad liikmesriikide jurisdiktsiooni alla, olenemata nende suurusest või omadustest. Määrus hõlmab kõiki kasvatatavaid võõrliike ja piirkonnast puuduvaid veeorganismide liike. See hõlmab vesiviljelust, mille puhul kasutatakse mis tahes veekeskkonda.

4. Käesolevat määrust ei kohaldata vastavalt komisjoni 20. septembri 2006. aasta otsuse 2006/656/EÜ (milles sätestatakse loomatervishoiu- ja sertifitseerimisnõuded dekoratiivseks otstarbeks ette nähtud kalade impordiks) ⁽¹⁾ artikli 6 kohase dekoratiivsete veeloomade või -taimede lemmikloomapoodides, aianduskeskustes, aiatiikides või akvaariumides hoidmise suhtes ega sellistes rajatistes hoidmise suhtes, kus on heitvee puhastusseadmed, mis täidavad artiklis 1 sätestatud eesmärgid.

5. Käesolevat määrust, välja arvatud artikleid 3 ja 4, ei kohaldata IV lisas loetletud liikide suhtes. Artiklis 9 sätestatud keskkonnaohu hindamist ei kohaldata IV lisas loetletud liikide suhtes, välja arvatud juhtudel, kui liikmesriigid soovivad võtta meetmeid oma territooriumil asjaomaste liikide kasutamise piiramiseks.

6. Kinnistes vesiviljelusrajatistes hoitavate võõrliikide või piirkonnast puuduvate liikide liikumise korral ei peaks nõudma eelneva keskkonnaohu hindamise läbiviimist, välja arvatud juhtudel, kui liikmesriigid soovivad võtta asjakohaseid meetmeid.

7. Kinnistes vesiviljelusrajatistes kasutamise eesmärgil asustamine ja ümberasustamine võidakse tulevikus vabastada III peatüki kohasest loa taotlemise kohustusest, tuginedes teaduslikele põhjendustele ja nõuannetele. Kaasaegsete kinniste süsteemide bioohutuse alaste teaduslike teadmiste arengule aitavad eelduste kohaselt muu hulgas kaasa ühenduse rahastatavad uuringud võõrliikide kohta. Asjakohane otsus võetakse vastu vastavalt artiklis 24 kirjeldatud menetlusele hiljemalt 31. märtsil 2009.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

1. „vesiviljelus” – nõukogu 27. juuli 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1198/2006 (Euroopa Kalandusfondi kohta) ⁽²⁾ artikli 3 punktis d määratletud tegevus;
2. „avatud vesiviljelusrajatis” – rajatis, kus tegeldakse vesiviljelusega veekeskkonnas, mis ei ole looduslikust veekeskkonnast tõketega eraldatud, et takistada selliste peetavate isendite või sellise bioloogilise materjali väljapääsu, mis võiks elavana säilida ja hiljem paljuneda;
3. „kinnine vesiviljelusrajatis” – rajatis, kus tegeldakse vesiviljelusega veekeskkonnas, kus on tagatud veeringlus ja mis on

looduslikust veekeskkonnast tõketega eraldatud, et takistada selliste peetavate isendite või sellise bioloogilise materjali väljapääsu, mis võiks elavana säilida ja hiljem paljuneda;

4. „veeorganism” – vees elav looma- või taimeriiki või ainuraksete hõimkonda kuuluv organism, kaasa arvatud kõik isendite osad, sugurakud, seemned, munad või levised, mis võivad elavana säilida ja hiljem paljuneda;
5. „polüploidne organism” – kunstlikul teel saadud tetraploidne organism (4N). See on veeorganism, mille rakkudes on kromosoomide arvu kahekordistatud rakkude manipuleerimise tulemusena;
6. „võõrliik” –
 - a) veeorganismi liik või alamliik, mis esineb väljaspool selle looduslikku või potentsiaalset levilat;
 - b) polüploidne organism ning fertiilne, kunstlikult ristatud liik, olenemata selle looduslikust või potentsiaalsest levilast;
7. „piirkonnast puuduv liik” – veeorganismi liik või alamliik, mida ei esine selle loodusliku levila teatud piirkonnas biogeograafilistel põhjustel;
8. „sihtgruppi mittekuuluv liik” – veekeskkonnale tõenäoliselt kahjulik veeorganismi liik või alamliik, mis on juhuslikult liikunud koos asustatava või ümberasustatava veeorganismiga, kuid mis ei kuulu direktiiviga 2006/88/EÜ hõlmatud taudi põhjustavate organismide hulka;
9. „liikumine” – asustamine ja/või ümberasustamine;
10. „asustamine” – protsess, mille käigus viiakse võõrliik tahtlikult oma looduslikust levilast väljapoole jäävasse keskkonda vesiviljeluses kasutamiseks;
11. „ümberasustamine” – protsess, mille käigus asustatakse piirkonnast puuduv liik tahtlikult ümber tema loodusliku levila piires vesiviljeluses kasutamise eesmärgil piirkonda, kus teda enne biogeograafilistel põhjustel ei esinenud;
12. „katseline keskkonda viimine” – piiratud hulga võõrliikide asustamine või piirkonnast puuduvate liikide ümberasustamine, et hinnata nende koostoimet kohalike liikide ja elupaikadega selleks, et kontrollida riskianalüüsis kasutatud eeldusi;
13. „taotleja” – füüsiline või juriidiline isik, kes kavandab veeorganismi asustamist või ümberasustamist;
14. „karantiin” – menetlus, mille abil on võimalik hoida veeorganisme ja nendega seotud organisme ümbritsevast keskkonnast täiesti eraldi;

⁽¹⁾ ELT L 271, 30.9.2006, lk 71.

⁽²⁾ ELT L 223, 15.8.2006, lk 1.

15. „karantiinirajatis” – rajatis, kus saab veeorganisme ja nendega seotud organisme hoida ümbritsevast keskkonnast täiesti eraldi;
16. „rutiinne liikumine” – veeorganismi liikumine lähtekohast, mis kujutab sihtgruppi mittekuuluvate liikide ühest piirkonnast teise ülemineku väikest ohtu ning mis, arvestades veeorganismide omadusi ja/või kasutatava vesiviljeluse meetodit, näiteks lõikes 3 määratletud kinnised vesiviljelussüsteemid, ei avalda kahjulikku ökoloogilist mõju;
17. „mitterutiinne liikumine” – veeorganismide liikumine, mis ei vasta rutiinse liikumise kriteeriumidele;
18. „vastuvõttev liikmesriik” – liikmesriik, kelle territooriumile võõrliik asustatakse või kelle territooriumile piirkonnast puuduv liik ümber asustatakse;
19. „saatjaliikmesriik” – liikmesriik, kelle territooriumilt võõrliik sisse tuuakse või kelle territooriumilt piirkonnast puuduv liik ümber asustatakse.

II PEATÜKK

LIIKMESRIIKIDE ÜLDISED KOHUSTUSED

Artikkel 4

Kahjulike mõjude vältimise meetmed

Liikmesriigid tagavad, et võetakse kõik asjakohased meetmed, et hoida ära bioloogilise mitmekesisuse, eriti liikide, elupaikade ja ökosüsteemide toimimise kahjulik mõjutamine, mis võib toimuda veeorganismide ja sihtgruppi mittekuuluvate liikide vesiviljelusse asustamise või ümberasustamise tagajärjel ning nimetatud liikide levimise tõttu looduslikku keskkonda.

Artikkel 5

Otsuste tegemine ja nõuandvad organid

Liikmesriigid määravad pädeva asutuse või pädevad asutused, kes vastutavad käesoleva määruse nõuete täitmise eest (edaspidi „pädev(ad) asutus(ed)”). Iga pädev asutus võib nimetada oma abistamiseks ametisse teaduseksperdistest koosneva nõuandekomitee (edaspidi „nõuandekomitee”). Kui liikmesriik ei nimeta nõuandekomiteed, võtavad pädev asutus või pädevad asutused enda peale nõuandekomiteele käesoleva määrusega pandud ülesanded.

III PEATÜKK

LOAD

Artikkel 6

Loataotlus

1. Vesiviljelusettevõtjad, kes kavatsevad asustada võõrliigi või ümber asustada piirkonnast puuduva liigi, mis ei ole hõlmatud

artikli 2 lõikega 5, taotlevad selleks vastuvõtva liikmesriigi pädeva asutuse luba. Taotlusi võib esitada kuni seitsme aasta jooksul toimuvateks korduvateks liikumisteks.

2. Taotleja esitab koos taotlusega toimiku, järgides I lisa esitatud abistavaid suuniseid. Nõuandekomitee annab oma arvamuse selle kohta, kas taotlus sisaldab kogu nõutavat teavet hindamiseks, kas kavandatav liikumine on rutiinne või mitterutiinne, ning kas taotlus on seega vastuvõetav, ning teavitab oma arvamusest pädevat asutust.

3. Loa kehtivusaja lõpul võib esitada uue loataotluse, viidates eelnevale loale. Juhul kui ei ole esinenud dokumentaalselt tõestatud kahjulikku mõju keskkonnale, käsitatakse kavandatavat liikumist rutiinse liikumisena.

Artikkel 7

Kavandatava liikumise laad

Nõuandekomitee esitab oma arvamuse selle kohta, kas kavandatav liikumine on rutiinne või mitterutiinne ning kas enne keskkonda viimist tuleb kohaldada karantiini või korraldada katseline keskkonda viimine, ning teavitab oma arvamusest pädevat asutust.

Artikkel 8

Rutiinne liikumine

Kui on tegu rutiinse liikumisega, võib pädev asutus loa välja anda, viidates vajaduse korral IV ja V peatükis sätestatud karantiini või katselise keskkonda viimise nõuetele.

Artikkel 9

Mitterutiinne liikumine

1. Mitterutiinse liikumise puhul viiakse läbi II lisa kirjeldatud keskkonnaohu hindamine. Pädev asutus otsustab, kas keskkonnaohu hindamise teostamise eest vastutab taotleja või sõltumatu asutus ning kes kannab kulud.

2. Keskkonnaohu hindamise põhjal esitab nõuandekomitee pädevale asutusele oma arvamuse riski kohta, kasutades II lisa 3. osas esitatud kokkuvõtva aruande vormi. Kui nõuandekomitee leiab, et risk on madal, võib pädev asutus anda loa ilma täiendavate formaalsusteta.

3. Kui nõuandekomitee leiab, et veeorganismide kavandatava liikumisega kaasnev risk on II lisa 1. osa kohaselt kõrge või keskmine, vaatab ta taotluse läbi taotlejaga konsulteerides, et teha kindlaks, kas on võimalik kasutada leevendavaid menetlusi või tehnoloogiaid, et alandada riski taset. Nõuandekomitee edastab kontrollimise tulemused pädevale asutusele II lisa 3. osas esitatud vormis, märkides riskiastme ja selgitades riski alandamise põhjuseid.

4. Pädev asutus võib mitterutiinse liikumise korral lube välja anda ainult juhul, kui riskianalüüsi tulemused, sealhulgas leevendavad meetmed, näitavad vähest ohtu keskkonnale. Loa väljaandmisest keeldumist peab nõuetekohaselt põhjendama teadusliku teabe alusel ning juhul, kui teaduslikud argumendid osutuvad ebapiisavaks, lähtuvalt ettevaatuspõhimõttest.

Artikkel 10

Otsuse tegemise aeg

1. Taotlejat teavitatakse loa väljaandmise või sellest keeldumise otsusest kirjalikult mõistliku ajavahemiku jooksul, kuid mitte hiljem kui kuue kuu jooksul alates taotluse esitamise kuupäevast, võtmata arvesse aega, mis taotlejal kulub lisateabe esitamiseks, kui nõuandekomitee seda nõuab.

2. Liikmesriigid, kes kuuluvad ICESi, võivad taotleda, et ICES vaataks läbi mereorganisme käsitleva taotluse ja riskianalüüsi enne, kui nõuandekomitee esitab oma arvamuse. Sel juhul antakse kuus kuud lisaaega.

Artikkel 11

Naaberliikmesriike mõjutav liikumine

1. Kui organismi kavandatava liikumise potentsiaalne või teadaolev keskkonnamõju võib mõjutada naaberliikmesriike, teavitab pädev asutus neid liikmesriike või muid asjaomaseid riike ja komisjoni oma kavatsusest luba välja anda, saates neile otsuse eelnõu koos seletuskirja ja keskkonnaohu hindamise kokkuvõttega vastavalt II lisa 3. osale.

2. Asjaomased liikmesriigid võivad kahe kuu jooksul alates teavitamise kuupäevast esitada komisjonile kirjalikke märkusi.

3. Kuue kuu jooksul alates teavitamise kuupäevast ning pärast konsulteerimist kalanduse teadus-, tehnika- ja majanduskomiteega, mis on asutatud määruse (EÜ) nr 2371/2002 artikliga 33, ning kalanduse ja vesiviljeluse nõuandekomiteega, mis on asutatud otsusega 1999/487/EÜ, komisjon kas kinnitab loa väljaandmise kavandatava otsuse, lükkab selle tagasi või muudab seda.

4. Kolmekümne päeva jooksul alates komisjoni otsuse kuupäevast võivad asjaomased liikmesriigid saata kõnealuse otsuse nõukogule läbivaatamiseks. Sellele järgneva 30 päeva jooksul võib nõukogu teha kvalifitseeritud hääleteenamusega teistsuguse otsuse.

Artikkel 12

Loa tühistamine

Pädev asutus võib igal ajal loa kas ajutiselt või püsivalt tühistada, kui ilmnevad keskkonnale või pärismaisele populatsioonile

negatiivselt mõjuvad ettenägematud sündmused. Loa tühistamist peab põhjendama teadusliku teabe alusel ning juhul, kui teaduslikud argumendid osutuvad ebapiisavaks, lähtuvalt ettevaatuspõhimõttest ning siseriiklike haldusekirju nõuetekohaselt arvestades.

IV PEATÜKK

ASUSTAMISE TINGIMUSED PÄRAST LOA VÄLJAANDMIST

Artikkel 13

Vastavus muudele ühenduse sätetele

Käesoleva määruse alusel võib loa välja anda vaid asustamiseks, mille puhul on ilmne, et on võimalik täita muude õigusaktide nõudeid, eelkõige:

- direktiiviga 2006/88/EÜ (vesiviljelusloomade ja vesiviljelustoodete loomatervishoiunõuete ning teatavate veeloomadel esinevate taudide ennetamise ja tõrje kohta) kehtestatud loomatervishoiunõudeid,
- tingimusi, mis on kehtestatud nõukogu 8. mai 2000. aasta direktiiviga 2000/29/EÜ taimedele või taimsetele saadustele kahjulike organismide ühendusse sissetoomise ja seal levimise vastu võetavate kaitsemeetmete kohta ⁽¹⁾.

Artikkel 14

Vesiviljelusrajatisse viimine rutiinse asustamise korral

Rutiinse asustamise korral lubatakse veeorganismide avatud või kinnisesse vesiviljelusrajatisse viia ilma karantiini või katselise vesiviljelusrajatisse viimiseta, välja arvatud erijuhtudel, kui pädev asutus otsustab teisiti, tuginedes nõuandekomitee konkreetsele soovitusel. Liikumisi kinnistest vesiviljelusrajatistest avatud vesiviljelusrajatistesse ei käsitata rutiinsete liikumistena.

Artikkel 15

Avatud vesiviljelusrajatisse viimine mitterutiinse asustamise korral

1. Mitterutiinse asustamise korral kohaldatakse veeorganismide avatud vesiviljelusrajatisse viimise suhtes vajadusel lõigetes 2, 3 ja 4 sätestatud tingimusi.

2. Veeorganismid paigutatakse ühenduse territooriumil asuvasse määratud karantiinirajatisse III lisa sätestatud tingimuste kohaselt eesmärgiga luua sugukari.

⁽¹⁾ EÜT L 169, 10.7.2000, lk 1.

3. Karantiinirajatis võib asuda muus liikmesriigis kui vastuvõtvast liikmesriigis tingimusel, et kõik asjaomased liikmesriigid nõustuvad sellega ja et see võimalus on lisatud artikli 9 kohasesse keskkonnaohu hindamisse.

4. Vajaduse korral võib vastuvõtva liikmesriigi vesiviljelusrajatistes kasutada ainult asustatud veeorganismide järglaskonda, tingimusel et karantiini ajal ei leita ühtegi potentsiaalselt kahjulikku sihtgruppi mittekuuluvat liiki. Täiskasvanud aretuskarja võib lahti lasta üksnes sellistel juhtudel, kui nimetatud organismid vangistuses ei paljune või on täielikult paljunemisvõimetud, tingimusel et potentsiaalselt kahjuliku sihtgruppi mittekuuluva liigi puudumine on leidnud kinnitust.

Artikkel 16

Katseline avatud vesiviljelusrajatisse viimine

Pädev asutus võib nõuda, et enne veeorganismide viimist avatud vesiviljelussüsteemi toimuks katseline keskkonda viimine, tingimusel et rakendatakse nõuandekomitee soovitude ja nõuannete kohaseid leviku tõkestamise erimeetmeid ja ennetusmeetmeid.

Artikkel 17

Situatsiooniplaanid

Mitterutiinse asustamise ja katselise keskkonda viimise korral koostab taotleja pädevale asutusele heakskiitmiseks situatsiooniplaani, mis sisaldab muu hulgas asustatud liikide eemaldamist keskkonnast või nende arvukuse vähendamist juhul, kui ilmnevad ettenägematud asjaolud, mis avaldavad negatiivset mõju keskkonnale või teatavale elupaigale omasele populatsioonile. Sellistel juhtudel rakendatakse kohe situatsiooniplaani ja luba võidakse vastavalt artiklile 12 ajutiselt või püsivalt tühistada.

Artikkel 18

Seire

1. Võõrliike jälgitakse pidevalt kahe aasta jooksul pärast nende viimist avatud vesiviljelusrajatisse või kogu põlvkonnatsükli jooksul olenevalt sellest, kumb periood on pikem, selleks et hinnata, kas mõjusid ennustati õigesti või kas on avaldunud täiendavaid või erinevaid mõjusid. Eelkõige jälgitakse liikide leviku või selle tõkestamise ulatust. Pädev asutus otsustab, kas taotlejal on piisavad ekspertteadmised või peab seiret teostama mõni muu asutus.

2. Olenevalt nõuandekomitee arvamusest võib pädev asutus nõuda pikemat seireperioodi, et hinnata ökosüsteemile avalduvat võimalikku pikaajalist mõju, mida on raske täheldada lühikes 1 sätestatud perioodi jooksul.

3. Nõuandekomitee hindab seireprogrammi tulemusi ja märgib eelkõige üles iga sündmuse, millega ei ole keskkonnaohu hindamisel arvestatud. Kõnealuse hindamise tulemused saadetakse pädevale asutusele, kes kannab tulemuste kokkuvõtte artikli 23 kohaselt loodud riiklikku registrisse.

V PEATÜKK

ÜMBERASUSTAMISE TINGIMUSED PÄRAST LOA VÄLJAANDMIST

Artikkel 19

Vastavus muudele ühenduse sätetele

Käesoleva määruse alusel võib loa võib välja anda vaid ümberasustamiseks, mille puhul on ilmne, et täidetakse muude õigusaktide nõudeid, eelkõige:

- direktiiviga 2006/88/EÜ kehtestatud loomatervishoiunõudeid;
- direktiiviga 2000/29/EÜ kehtestatud tingimusi.

Artikkel 20

Mitterutiinne ümberasustamine avatud vesiviljelusrajatistes

Avatud vesiviljelusrajatisse mitterutiinse ümberasustamise korral võib pädev asutus nõuda, et enne veeorganismide sinna viimist toimuks katseline keskkonda viimine vastavalt nõuandekomitee nõuannetele ja soovitudele leviku tõkestamise meetmete ja ennetusmeetmete võtmiseks.

Artikkel 21

Karantiin

Vastuvõttev liikmesriik võib erijuhtudel ja komisjoni heakskiidul nõuda karantiini kohaldamist kooskõlas artikli 15 lõigetega 2, 3 ja 4 enne mitterutiinset ümberasustatud alalt liikide viimist avatud vesiviljelusrajatisse. Komisjonile esitatavas heakskiidutaotluses selgitatakse karantiini vajalikkuse põhjuseid. Komisjon vastab sellistele taotlustele 30 päeva jooksul.

Artikkel 22

Seire pärast ümberasustamist

Pärast mitterutiinset ümberasustamist jälgitakse liike vastavalt artiklile 18.

VI PEATÜKK

REGISTER

Artikkel 23

Register

Liikmesriigid peavad asustamise ja ümberasustamise registrit, mis sisaldab kronoloogilist loetelu kõikidest taotlustest ja nendega seonduvatest dokumentidest, mis on kogutud enne loa väljastamist ja seireperioodi jooksul.

Register tehakse liikmesriikidele vabalt kättesaadavaks ning avalikustatakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiiviga 2003/4/EÜ keskkonnateabele avaliku juurdepääsu kohta ⁽¹⁾.

Võimaldamaks liikmesriikidel jagada nende registrites sisalduvat teavet, võib vastavalt määruse (EÜ) nr 2371/2002 artikli 30 lõikes 2 osutatud menetlusele töötada välja spetsiaalse infosüsteemi.

VII PEATÜKK

LÖPPSÄTTED

Artikkel 24

Üksikasjalikud eeskirjad ja kohandamine vastavalt tehnika arengule

1. I, II, III ja IV lisa ja nende vastavate sätete muudatused, mis on vajalikud nende kohandamiseks tehnika ja teaduse arenguga, võetakse vastu määruse (EÜ) nr 2371/2002 artikli 30 lõikes 2 sätestatud korras.

2. Liikide lisamiseks IV lisasse peab veeorganismi olema kasutatud vesiviljeluses teatud ühenduse osades kaua aega (arvestades organismi elutsükli) ilma kahjulikke mõjusid täheldamata ning asustamist ja ümberasustamist peab olema võimalik teostada nii, et sellega ei kaasneks potentsiaalselt kahjulike sihtgruppi mittekuuluvate liikide liikumist.

3. Kooskõlas lõikega 2 võtab komisjon vastavalt määruse (EÜ) nr 2371/2002 artikli 30 lõikes 2 osutatud menetlusele vastu liikide IV lisasse lisamiseks vajalike tingimuste rakenduseeskirjad.

4. Pärast komisjoni poolt lõikes 3 nimetatud rakenduseeskirjade vastuvõtmist võivad liikmesriigid teha komisjonile taotluse liikide lisamiseks IV lisasse, kasutades lõikes 1 nimetatud menetlust. Liikmesriigid võivad liikide IV lisasse lisamist käsitlevate asjakohaste kriteeriumide järgimise tõendamiseks esitada teaduslikke andmeid. Komisjon teeb otsuse taotluste asjakohasuse kohta vie kuu jooksul pärast nende kättesaamist, võtmata arvesse aega, mis liikmesriikidel kulub lisateabe esitamiseks, kui komisjon seda taotleb.

5. Liikide IV lisasse lisamiseks tehtud liikmesriikide taotluste kohta, mis on esitatud enne käesoleva määruse jõustumiskuupäeva, tehakse otsus siiski enne 1. jaanuari 2009.

6. Asjaomased liikmesriigid võivad oma äärepoolseimate piirkondade puhul, millele on osutatud Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 299 lõikes 2, teha ettepaneku liikide lisamiseks IV lisa eraldi osasse.

Artikkel 25

Jõustumine

1. Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates kuue kuu möödumisest artikli 24 lõikes 3 osutatud komisjoni rakendusmääruse jõustumisest, kuid hiljemalt alates 1. jaanuarist 2009.

2. I ja II peatüki ning artikli 24 sätteid kohaldatakse siiski alates määruse jõustumise kuupäevast.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Luxembourg, 11. juuni 2007

Nõukogu nimel

eesistuja

H. SEEHOFER

⁽¹⁾ ELT L 41, 14.2.2003, lk 26.

I LISA

TAOTLUS

(Abistavad suunised taotlejale artikliga 6 ette nähtud toimiku koostamiseks)

Võimaluse korral tuleks andmete juures viidata teaduslikule kirjandusele ning märgetele isikliku teabevahetuse kohta teadusüksuste ja kalandusekspertidega. Taotlejatel palutakse eristada liikumisi avatud ja kinnistes vesiviljelusrajatistes.

Kui tegemist on pigem kavandatava ümberasustamise kui asustamise taotlusega, tuleb käesoleva lisa mõisted „asustamine” ja „asustatud” asendada terminitega „ümberasustamine” ja „ümberasustatud”.

A. Kommenteeritud kokkuvõte

Esitage dokumendi lühikokkuvõtte, sealhulgas ettepaneku kirjeldus, potentsiaalne mõju kohalikele liikidele ja nende elupaikadele ning leevendavad meetmed, millega vähendatakse potentsiaalset mõju kohalikele liikidele.

B. Asustamine

1. Märkige asustamise või ümberasustamise ettepaneku aluseks oleva organismi nimetus (üldnimetus ja teaduslik nimi), samuti perekond, liik, alamliik või vajaduse korral madalam taksonoomiline üksus.
2. Kirjeldage organismi omadusi, sealhulgas iseloomulikke tunnuseid. Lisage teaduslik joonis või foto.
3. Kirjeldage organismi ajalugu vesiviljeluses, leviku laienemist või teisi asustamisjuhte (kui see on asjakohane).
4. Kirjeldage kavandatava asustamise eesmärke ja põhjendusi ning selgitage, miks nimetatud eesmärke ei saa saavutada pärismaiseid liike kasutades.
5. Milliseid muid strateegiaid on kaalutud ettepaneku eesmärkide saavutamiseks?
6. Millisesse geograafilisse piirkonda kavatakse liik asustada? Kirjeldage vastuvõtva keskkonna elupaiku, ökosüsteemi ning kaitse staatust. Lisage kaart.
7. Esitage asustatavate organismide kavandatav arv (esialgne, lõplik). Kas nimetatud projekti on võimalik jaotada osadeks? Kui see on võimalik, siis mitu organismi on kaasatud iga osa raames?
8. Kirjeldage populatsiooni ja võimalusel geenipopulatsiooni allikat või allikaid (rajatis).

C. Asustatavate liikide eluloolised andmed iga elujärgu kohta

1. Kirjeldage kohalikku levimust ja asustamisest tulenevaid levimuse muutusi.
2. Kas kari, millest asustamine/ümberasustamine toimub, on seotud mõne konkreetse sihtgruppi mittekuuluva liigiga?
3. Missugune on niisuguse asustatava/ümberasustatava sihtgruppi mittekuuluva liigi levik karja päritolupiirkonnas?
4. Märkige, kuhu on kõnealuseid liike varem asustatud ja kirjeldage ökoloogilisi mõjusid vastuvõtvale piirkonnale (kõnealuse elupaiga röövlomad, saakloomad, konkurendid ja/või struktuurilised/funktsionaalsed elemendid).
5. Millised faktorid piiravad nimetatud liike nende levilal?
6. Kirjeldage füsioloogilist taluvusvõimet (vee kvaliteet, temperatuur, hapnikusisaldus ja soolsus) igal eluetapil (varased arengujärgud, täisiga ja reproduktiivne faas).

7. Kirjeldage elupaiga eelistusi ja taluvusvõimet igas elujärgus.
8. Kirjeldage paljunemisbioloogiat.
9. Kirjeldage rändekäitumist.
10. Kirjeldage toidueelistusi igas elujärgus.
11. Kirjeldage kasvukiirust ja eluiga (samuti kavandatava asustamise piirkonnas, kui on teada).
12. Märkige asjaomaste liikide vanus või vanusevahemik.
13. Kirjeldage käitumisjooni (sotsiaalseid, territoriaalseid, agressiivseid).

D. Koostoime looduslike liikidega

1. Milline on asustatud organismi ellujäämis- ja kohanemispotentsiaal juhul, kui organism pääseb väliskeskkonda? (Sellele küsimusele tuleb vastata siis, kui kavandatakse organismi viimist avatud ja kinnistesse vesiviljelusrajatistesse.)
2. Milliseid elupaiku asustatud liik tõenäoliselt kavandatavas asustamispiirkonnas asustab ning kas need kattuvad haruldaste, ohustatud või eriti ohustatud liikide elupaikadega? (Märkige, kas kavandatav piirkond hõlmab ka piirnevaid veelasid.)
3. Millise kohalike liikide elupaigaga kavandatud asustamispiirkond osaliselt kattub? Kas seal leidub kasutamata ökoloogilisi ressursse, millest kõnealune liik kasu saaks?
4. Mida hakkab asustatud organism vastuvõtvas keskkonnas sööma?
5. Kas asustatud organismide söögivajadus toob kaasa kahjulikke mõjusid vastuvõtvale ökosüsteemile?
6. Kas asustatud organismid säilivad elavana ja paljunevad edukalt kavandatavas asustamispiirkonnas või tuleb igal aastal isendeid juurde tuua? (See küsimus hõlmab liike, mis ei ole ette nähtud asustamiseks suletud vesiviljelusrajatistesse.)
7. Kas asustatud organismid hakkavad ristuma kohalike liikidega? Kas on võimalik, et kavandatava asustamise tõttu surevad kohalikud liigid või populatsioonid välja? Kas asustatud organismid võivad mõjutada kohalike liikide kudemiskäitumist ja kudemispaiku?
8. Kas kavandatav asustamine võib mõjutada elupaika või vee kvaliteeti?

E. Vastuvõttev keskkond ja piirnevad veelad

1. Esitage vastuvõtva keskkonna ja sellega piirnevate veekogude füüsikalised näitajad: hooajaline veetemperatuur, soolsus ja hägusus, lahustunud hapniku sisaldus, happesus, toitainete ja metallide sisaldus. Kas need parameetrid langevad kokku asustatavate liikide taluvusvõimega/eelistustega, sealhulgas paljunemiseks vajalike tingimustega?
2. Loetlege organismid, kes kuuluvad vastuvõtva veekogude liigilisse koosseisu (tähtsamad veeselgroossed, -selgrootud ja -taimed).
3. Esitage andmed elupaiga kohta piirkonnas, kuhu asustus on kavandatud, sealhulgas piirnevate veelade kohta ning piiritlege kriitiline elupaik. Milline nimetatud parameetritest langeb kokku asustatavate liikide taluvusvõimega/eelistustega? Kas asustatud organismid võivad eespool kirjeldatud elupaiku häirida?
4. Kirjeldage looduslikke või tehiskõrkeid, mis peaks välistama asustatud organismide liikumise piirnevatesse veekogudesse.

F. Seire

Kirjeldage kavandatavate asustatavate liikide kohanemise edukuse järelhindamise plaane ja seda, kuidas hinnatakse võimalikke negatiivseid mõjusid kohalikele liikidele ja nende elupaikadele.

G. Majandamiskava

1. Kirjeldage kavandatava asustamise majandamise kava. Kavas peaks sisaldama järgmist teavet, kuid ei pea sellega piirduma:
 - a) meetmed, mis on võetud tagamaks, et saadetisega ei kaasne teisi liike (sihtgruppi mittekuuluvaid liike);
 - b) kellele on lubatud asustatavaid organisme kasutada ja millistel tingimustel;
 - c) kas kavandatava asustamisega kaasneb kaubanduseelne faas;
 - d) situatsiooniplaani kirjeldus liikide eemaldamiseks;
 - e) ettepaneku kvaliteedi tagamise kava kirjeldus, ning
 - f) muud õigusaktidest tulenevad nõuded, mida tuleb täita.
2. Kirjeldage võetavaid keemilisi, biofüüsikalisi ja haldamisega seotud meetmeid, millega välistatakse kõnealuste organismide ja sihtgruppi mittekuuluvate liikide juhuslik pääs teistesse vastuvõtvatesse ökosüsteemidesse. Esitage vajaduse korral andmed, mis käsitlevad veeallikat, heitvee ärajuhtimise paika, heitvee puhastamist, vihmavee kollektori lähedust, kontrolli röövloomade üle, maa-ala kaitstust ja keskkonda pääsemise vältimiseks rakendatavaid meetmeid.
3. Kirjeldage situatsiooniplaane juhaks, kui organism pääseb kalakasvatuserajatisest või kalahaudejaamast välja ettekatsematult, juhuslikult või ilma loata või kui koloonia pärast vabanemist juhuslikult või ootamatult laieneb.
4. Kui käesoleva ettepaneku eesmärk on kalakasvatuse rajamine, kirjeldage selle eesmärke. Kes saab taolisest kalakasvatusest kasu? Esitage majandamisplaani üksikasjad ja kui vaja, lisage majandamisplaani tehtavad muudatused nende liikide puhul, keda see mõjutab.

H. Ettevõtte andmed

1. Esitage omaniku ja/või ettevõtte nimi, vesiviljeluslitsentsi number ja tegevusluba (kui see on asjakohane) või valitsusasutuse nimetus koos kontaktisiku nime, telefoni- ja faksinumbri ning elektronposti aadressiga.
2. Märkige, kui elujõuline kavandatav projekt majanduslikult on.

I. Viited

1. Lisage üksikasjalik loetelu kõikidest tsiteeritud allikatest ning muust taotluse koostamisel kasutatud kirjandusest.
 2. Lisage konsulteeritud teadusüksuste ja kalanduseksperptide nimekiri koos aadressidega.
-

II LISA

Artikliga 9 ette nähtud keskkonnaohu hindamise menetlused ja miinimumnõuded

Et kindlaks määrata veeorganismide asustamise ja ümberasustamisega kaasnevaid riske, on vaja hinnata kõnealuste organismide kohanemise tõenäosust ja tagajärgi.

Kõnealune hindamine käsitleb olulisi keskkonnakomponente. See hõlmab nii geneetilise ja ökoloogilise mõju hindamise standardset käsitlust kui ka kavandatavatel sihtveealadel levinud liike mõjutada võivate sihtgruppi mittekuuluvate liikide asustamise võimaliku mõju hindamise standardiseeritud käsitlust.

Läbivaatamisel ei asetata rõhku mitte arvväertustele, vaid üksikasjalikele bioloogilistele ja muudele asjakohastele väidetele, millega väärtusi põhjendatakse. Teadusliku ebaselguse korral tuleks rakendada ettevaatusprintsipi.

Kui taotlus käsitleb kavandatavat ümberasustamist, tuleb terminid „asustamine” ja „asustatud” asendada terminitega „ümberasustamine” ja „ümberasustatud”.

1. OSA

ÖKOLOOGILINE JA GENEETILINE RISKIANALÜÜS

1. etapp

Väljapoole kavandatavat asustamispiirkonda levimise ja seal kohanemise tõenäosus

Juhtum	Tõenäosus (S, K, V) ⁽¹⁾	Kindlus (VK, PK, PE, VE) ⁽²⁾	Hinnangut toetavad märkused ⁽³⁾
Asustatud või ümberasustatud liik, mis on keskkonda pääsenud või seal hajunud, koloniseerub ja säilitab edukalt oma populatsiooni kavandatud asustamispiirkonnas väljaspool vesiviljelusrajatist			
Asustatud või ümberasustatud liik, mis on keskkonda pääsenud või seal hajunud, levib väljapoole kavandatud asustamispiirkonda			
Lõplik hinnang ⁽⁴⁾			

⁽¹⁾ S = suur, K = keskmine, V = väike

⁽²⁾ VK = väga kindel, PK = piisavalt kindel, PE = piisavalt ebakindel, VE = väga ebakindel

⁽³⁾ Suuniste saamiseks palutakse hindajal tutvuda Rahvusvahelise Mereuurimise Nõukogu (ICES) tegevusjuhise A ja B lisaga.

⁽⁴⁾ Kohanemise ja levimise tõenäosuse lõplikuks hinnanguks on madalaima väärtusega elemendi väärtus (näiteks kui ülalnimetatud elementidele antud hinnang on suur ja väike, jääb lõpphinnanguks väike). Lisaks peavad kavandatud asustamispiirkonna välise populatsiooni tekkimisel esinema mõlemad juhtumid, nii tõenäosus, et organism koloniseerub ja säilitab edukalt populatsiooni kavandatud asustamispiirkonnas (olgu selleks piiritletud keskkonnaks näiteks rajatis või looduslik elupaik), kui ka väljapoole kavandatud asustamispiirkonda levimise tõenäosus (hinnatud nii, nagu eespool seletatud).

Kindlusastme lõplikuks hinnanguks on madalaima kindlusastmega elemendi väärtus (näiteks hinnangud väga kindel ja piisavalt kindel annavad tulemuseks lõpliku hinnangu piisavalt kindel). Lõpliku hinnangu andmisel tuleks arvesse võtta kohanemise ja levimise „ohutust” koos riski/kasu suhtega.

2. etapp

Kohanemise ja levimise tagajärjed

Juhtum	Tõenäosus (S, K, V)	Kindlus (VK, PK, PE, VE)	Hinnangut toetavad märkused ⁽¹⁾
Geneetiline segunemine kohaliku populatsiooniga põhjustab geneetilise mitmekesisuse kadumise			

Juhtum	Töenäosus (S, K, V)	Kindlus (VK, PK, PE, VE)	Hinnangut toetavad märkused ⁽¹⁾
Konkurents loodusliku populatsiooniga (toidu, ruumi pärast) või sellest toitumine põhjustab selle täieliku hävimise			
Muud ökoloogilist laadi soovimatud juhtumid			
Mõni ülalnimetatud juhtum jääb püsima isegi pärast asustatud liikide eemaldamist			
Lõplik hinnang ⁽²⁾			

⁽¹⁾ Suuniste saamiseks palutakse hindajal tutvuda Rahvusvahelise Mereuurimise Nõukogu (ICES) tegevusjuhise A ja B lisaga.

⁽²⁾ Kohanemise ja levimise tagajärgede lõplikuks hinnanguks on kõrgeima hinnanguga elemendi väärtus (individuaalne töenäosus) ning kindlusastme lõplikuks hinnanguks on madalaima kindlusastmega elemendi väärtus.

3. etapp

Võõrliikide ja piirkonnast puuduvate liikidega kaasnev riskipotentsiaal

1. ja 2. etapi hinnangute alusel esitatakse üksainus väärtus:

Komponent	Riskipotentsiaal (S, K, V)	Kindlus (VK, PK, PE, VE)	Hinnangut toetavad märkused ⁽¹⁾
Kohanemine ja levimine (1. etapp)			
Ökoloogilised tagajärjed (2. etapp)			
Üldise riskipotentsiaali lõplik hinnang ⁽²⁾			

⁽¹⁾ Suuniste saamiseks palutakse hindajal tutvuda Rahvusvahelise Mereuurimise Nõukogu (ICES) tegevusjuhise A ja B lisaga.

⁽²⁾ Riskipotentsiaali lõplikuks väärtuseks on kõrgeim esitatud väärtus, kui nimetatud kahe juhtumi töenäosus ei erine üle ühe väärtuse võrra (st kui kohanemise ja levimise oht on kõrge ja ökoloogiliste tagajärgede tekkimise oht on keskmine, määratakse lõplikuks hinnanguks nimetatud kahe töenäosuse kõrgeim väärtus ehk praegusel juhul kõrge). Kui nimetatud kahe juhtumi töenäosus erineb üle ühe väärtuse võrra (st väärtustena on antud nii kõrge kui madal), on lõplikuks väärtuseks keskmine.

Käesoleva hindamise tulemused väljendatakse järgmistest riskitasanditest lähtuvalt.

Kõrge riskiteguriga liikumine:

- bioloogilise mitmekesisuse kahjustamise ja muude ökoloogiliste tagajärgede suur oht;
- toimub tootmistingimustes, mis suurendavad kõnealuse kahjustamise ohtu;
- liikumine hõlmab vesiviljelusrajatist, mis tegeleb elusate veeloomade müügiga edasise kasvatamise või taastootmise eesmärgil;
- selle tulemusena kujutab liikumine tõsist probleemi (vaja on mõjusaid leevendavaid meetmeid). Ettepanek soovitatakse tagasi lükata, välja arvatud juhul, kui leevendavate meetmete abil on võimalik riski vähendada väikse riskini.

Keskmise riskiteguriga liikumine:

- bioloogilise mitmekesisuse kahjustamise ja muude ökoloogiliste tagajärgede keskmine oht;
- toimub tootmistingimustes, mis ei pruugi suurendada kõnealuse kahjustamise ohtu, võttes arvesse asjaomaseid liike ja pidamistingimusi;
- tegemist on vesiviljelusrajatisega, mis müüb peamiselt inimtoiduks tarbitavaid tooteid;

- d) selle tulemusena kujutab liikumine mõõdukat probleemi. Ettepanek soovitatakse tagasi lükata, välja arvatud juhul, kui leevendavate meetmete abil on võimalik riski vähendada väikse riskini.

Madala riskiteguriga liikumine:

- a) bioloogilise mitmekesisuse kahjustamise ja muude ökoloogiliste tagajärgede väike oht;
- b) toimub tootmistingimustes, mis ei suurenda kõnealuse kahjustamise ohtu;
- c) tegemist on vesiviljelusrajatisega, mis müüb ainult inimtoiduks tarbitavaid tooteid;
- d) selle tulemusena kujutab liikumine väheolulist probleemi. Ettepanek soovitatakse heaks kiita. Leevendavaid meetmeid ei ole vaja rakendada.

Ettepaneku võib esitatud kujul (leevendavaid meetmeid ei ole vaja rakendada) heaks kiita ainult juhul, kui üldine hinnanguline riskipotentsiaal on madal ja kui üldine kindlus, millega üldist riski hinnatakse, on väga kindel või piisavalt kindel.

Kui esialgse analüüsi tulemusena on üldiseks riskiastmeks saadud kõrge või keskmine, tuleb taotlusesse lisada levikut tõkestavate või leevendavate meetmete rakendamise ettepanekud, mille kohta tuleb teha riskianalüüs, kuni koguriski lõplikuks hinnanguks saadakse madal ning kindlusastmeks väga kindel või piisavalt kindel. Nimetatud lisaetappide kirjeldus koos levikut tõkestavate või leevendavate meetmete üksikasjaliku kirjeldusega on riskianalüüsi lahutamatu osa.

2. OSA

SIHTGRUPPI MITTEKUULUVATE LIIKIDE HINDAMINE

1. etapp

Sihtgruppi mittekuuluvate liikide kohanemise ja väljapoole kavandatavat asustamispiirkonda levimise tõenäosus

Juhtum	Tõenäosus (S, K, V)	Kindlus (VK, PK, PE, VE)	Hinnangut toetavad märkused ⁽¹⁾
Sihtgruppi mittekuuluv liik on asustatud veeorganismide asustamise või ümberasustamise tagajärjel			
Sihtgruppi mittekuuluv asustatud liik puutub kokku vastuvõtlike elupaikade või peremeesorganismidega			
Lõplik hinnang ⁽²⁾			

⁽¹⁾ Suuniste saamiseks palutakse hindajal tutvuda Rahvusvahelise Mereuurimise Nõukogu (ICES) tegevusjuhise A ja B lisaga.

⁽²⁾ Tõenäosuse lõplikuks väärtuseks on madalaima riskihinnanguga elemendi väärtus ning kindlusastme lõplikuks väärtuseks on samuti madalaima kindlusastmega elemendi väärtus.

2. etapp

Sihtgruppi mittekuuluvate liikide kohanemise ja levimise tagajärjed

Juhtum	Tõenäosus (S, K, V)	Kindlus (VK, PK, PE, VE)	Hinnangut toetavad märkused ⁽¹⁾
Sihtgruppi mittekuuluvad liigid konkureerivad kohaliku populatsiooniga või toituvad sellest, mis põhjustab kohaliku populatsiooni täieliku hävimise			
Sihtgruppi mittekuuluvate liikide geneetiline segunemine kohaliku populatsiooniga põhjustab geneetilise mitmekesisuse kadumise			
Muud ökoloogilist või patoloogilist laadi soovimatud juhtumid			

Juhtum	Töenäosus (S, K, V)	Kindlus (VK, PK, PE, VE)	Hinnangut toetavad märkused ⁽¹⁾
Mõni ülalnimetatud juhtum jääb püsima isegi pärast sihtgruppi mittekuuluvate liikide eemaldamist			
Lõplik hinnang ⁽²⁾			

⁽¹⁾ Suuniste saamiseks palutakse hindajal tutvuda Rahvusvahelise Mereuurimise Nõukogu (ICES) tegevusjuhise A ja B lisaga.

⁽²⁾ Tagajärgede lõplikuks hinnanguks on kõrgeima riskihinnanguga elemendi väärtus ning kindlusastme lõplikuks hinnanguks on madalaima kindlusastmega elemendi väärtus.

3. etapp

Sihtgruppi mittekuuluvate liikidega kaasnev riskipotentsiaal

1. ja 2. etapi hinnangute alusel esitatakse üksainus väärtus:

Komponent	Riskipotentsiaal (S, K, V)	Kindlus (VK, PK, PE, VE)	Hinnangut toetavad märkused ⁽¹⁾
Kohanemine ja levimine (1. etapp)			
Ökoloogilised tagajärjed (2. etapp)			
Lõplik hinnang ⁽²⁾			

⁽¹⁾ Suuniste saamiseks palutakse hindajal tutvuda Rahvusvahelise Mereuurimise Nõukogu (ICES) tegevusjuhise A ja B lisaga.

⁽²⁾ Riskipotentsiaali lõplikuks väärtuseks on madalaima riskihinnanguga elemendi väärtus ning kindlusastme lõplikuks väärtuseks on samuti madalaima kindlusastmega elemendi väärtus.

Võõrliikidega kaasneva ohu hindamise suhtes kohaldatavaid nõudeid (1. osa) kohaldatakse *mutatis mutandis* ka sihtgruppi mittekuuluvate liikidega kaasneva ohu hinnangu suhtes (2. osa), sealhulgas levikut tõkestavate ja leevendavate meetmete rakendamise kohustust.

3. OSA

ÜLDINE KESKKONNAOHU HINNANG – KOKKUVÕTTEV ARUANNE

- Taotluse eellugu, taust ning põhjendus:
 - Riskianalüüsi kokkuvõttev teave
 - Ökoloogilise ja geneetilise riskianalüüsi kokkuvõte
 - Sihtgruppi mittekuuluvate liikide riskianalüüsi kokkuvõte
- Märkused
- Leevendavad meetmed
- Organismide potentsiaalse koguriski kokkuvõttev aruanne
- Nõuanded pädevale asutusele

*III LISA***Karantiin**

Karantiin on abinõu, mille rakendamisega hoitakse elusloomad või taimed ja kõik nendega kaasnevad organismid ümbritsevast keskkonnast täiesti eraldi, et vältida mõju looduslikele ja tehistingimustes peetavatele liikidele ning hoida ära soovimatuid muutusi looduslikes ökosüsteemides.

Võõrliike või piirkonnast puuduvaid liike tuleb hoida karantiinis nii kaua, et oleks võimalik avastada kõik sihtgruppi mittekuuluvad liigid ja kinnitada haigusetekiitajate või haiguste puudumist. Karantiinirajatis tuleb ehitada asukohaliikmesriigi pädeva asutuse nõuete järgi ning nimetatud asutus vastutab ka rajatise tunnustamise eest. Karantiini kestus tuleb märkida loale. Kui rajatis ei asu vastuvõtvas liikmesriigis, lepivad rajatise eest vastutav nõuandekomitee ning vastuvõtva liikmesriigi nõuandekomitee kokku karantiini kestuses.

Ettevõtjad on kohustatud karantiinirajatisi käitama järgmistel tingimustel. Lisaks peavad ettevõtjal olema kvaliteedi tagamise programm ja käitlemisjuhend.

Kavandatud ümberasustamise taotluse puhul tuleb terminid „asustamine” ja „asustatud” asendada terminitega „ümberasustamine” ja „ümberasustatud”.

Heitvee ja jäätmete kõrvaldamine

Rajatise heitveet ja jäätmeid tuleb töödelda nii, et häviksid kõik võimalikud sihtgruppi kuuluvad liigid ja nendega kaasnevad organismid. Et tagada pidev töö ja täielik kaitse, peavad karantiinirajatisi heitvee töötlemise süsteemid olema varustatud tõrkekindlate tagavaraseadmetega.

Töödeldud heitvesi ja jäätmed võivad sisaldada aineid, mis on keskkonnale kahjulikud (näiteks mürgised ained), ning need tuleb kõrvaldada viisil, mis vähendab mõju keskkonnale.

Tuleb ette valmistada heitvee ja tahkete jäätmete töötlemise üksikasjalik kord ning nimetada töötajad, kes vastutavad töötlemise ja ajakava eest. Kõnealust süsteemi tuleb pidevalt jälgida, et tagada selle tulemuslik toimimine ning võimalike rikete varajane avastamine.

Füüsiline eraldamine

Ümberasustatud organismid tuleb hoida teistest organismidest eraldi, et tõkestada nende levikut. See ei hõlma sentinelliike, mis on spetsiaalselt kõnealuste organismidega kokku pandud, et katsetada asustatud liikide mõju. Tuleb vältida kõnealuste organismide kokkupuutumist lindude, muude loomade, haigusetekiitajate ning saasteainetega.

Personal

Juurdepäasuõigus võib olla üksnes väljaõpetatud ja volitatud töötajatel. Jalatsid, käed ja kõik rajatises kasutatud materjalid tuleks enne rajatisest väljumist desinfitseerida (vaata allpool).

Seadmed

Saadetise kättesaamisel tuleb kõikides arenguetappides organisme, paake, vett, mahuteid ning seadmeid, mis on olnud otseses kokkupuutes asustatavate liikidega, kaasa arvatud mootorsõiduk, käidelda nii, et kõnealune liik või sellega kaasnev sihtgruppi mittekuuluv liik ei pääseks rajatisest välja. Kogu veo- ja pakkematerjal tuleb desinfitseerida või põletada, kui põletamine on lubatud.

Suremus ja kõrvaldamine

Tuleb pidada igapäevast suremuse arvestust ning see peab olema pädevale asutusele kontrollimiseks kättesaadav. Kõik surnud isendid tuleb hoida rajatises. Surnud isendeid, kudesid ega karpe ei ole lubatud kõrvaldada ilma tunnustatud töötlusviisi kasutamata, millega tagatakse täielik desinfitseeritus. On lubatud kasutada kuumtöötlemist, nagu näiteks autoklaavimist või keemilist steriliseerimist.

Surmajuhtumitest tuleb teavitada pädevat asutust ning liikmesriigid peavad surmajuhtumite põhjuseid õigel ajal uurima. Surnud isendite ladustamine, transport ja kõrvaldamine peab toimuma vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. oktoobri 2002. aasta määrusele (EÜ) nr 1774/2002, milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste sanitaareeskirjad ⁽¹⁾.

Vaatlus ja katsetamine

Sihtgruppi mittekuuluvate liikide esinemist tuleb korrapäraselt kontrollida. Kui mõnes organismis avastatakse asjaomane liik või seni avastamata haigus või parasiit, tuleb rakendada vajalikke meetmeid, et olukord kontrolli alla saada. Need meetmed võivad hõlmata kõnealuste organismide hävitamist ja rajatise desinfitseerimist.

Kestus

Karantiini kestus sõltub organismist, asjaomaste sihtgruppi mittekuuluvate liikide hooajalisest käitumisest ning pidamistingimustest.

Arvestuse pidamine

Karantiinirajatised on kohustatud pidama täpset arvestust järgmiste andmete kohta:

- töötajate sisenemis- ja väljumisajad;
- surmajuhtude arv ning ladustamise ja kõrvaldamise meetodid;
- sissetuleva vee ja heitvee töötlemine;
- ekspertidele esitatud proovid, mille abil kontrollitakse sihtgruppi mittekuuluvate liikide esinemist;
- kõik karantiinis hoidmist mõjutavad ebatavalised tingimused (elektrikatkestused, ehitusvead, halvad ilmastikuolud jne).

Desinfektsioon

Desinfektsioon hõlmab piisava kontsentratsiooniga desinfitseerimisvahendi kasutamist piisava aja jooksul, et hävitada kahjulikud organismid. Karantiinirajatise desinfitseerimise puhul kasutatavad desinfitseerimisvahendid ja nende kontsentratsioon peavad olema piisavad mere- ja magevee täielikuks desinfitseerimiseks. Sarnaseid kontsentratsioone tuleb kasutada rajatise korraliseks desinfitseerimiseks. Kõik desinfitseerimisvahendid on soovitatav enne ümbritsevasse keskkonda laskmist neutraliseerida ning merevett kasutatavates rajatistes tuleb tegelda keemilise desinfitseerimise käigus tekkivate jääkoksüdantide probleemiga. Eriolukorra puhul, nagu näiteks asustatud parasiidi või haigusetkitaja leidmisel, peab rajatises olema piisav kogus desinfitseerimisvahendit kogu rajatise desinfitseerimiseks.

⁽¹⁾ EÜT L 273, 10.10.2002, lk 1. Määrust on viimati muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 2007/2006 (ELT L 379, 28.12.2006, lk 98).

IV LISA

Artikli 2 lõikes 5 ettenähtud liikide loetelu

Vikerforell, *Oncorhynchus mykiss*

Ameerika paalia, *Salvelinus fontinalis*

Harilik karpkala, *Cyprinus carpio*

Valgeamuur, *Ctenopharyngodon idella*

Pakslaup, *Hypophthalmichthys molitrix*

Jämepea, *Aristichthys nobilis*

Suur hiidauster, *Crassostrea gigas*

Jaapani- või filipiini veenuskarplane, *Ruditapes philippinarum*

Suursuu-forellahven, *Micropterus salmoides*

Arktika paalia, *Salvelinus alpinus*
